

mig camí

MEMÒRIA DEL PROJECTE DE FINAL DE GRAU

Grau en Multimèdia

narratives visuals 2D i 3D

autora

Cinta Ferré Guerola

consultor

Andreu Gilaberte Redondo

professor

Antoni Marín Amatller

 UOC
Universitat Oberta
de Catalunya

CRÈDITS/COPYRIGHT

Els continguts d'aquest treball estan sotmesos a una llicència *Creative Commons*:

Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0)

DEDICATÒRIA

A la memòria dels meus pares i germans.

A la meua parella per haver-me suportat tots aquests anys d'estudi

A tothom qui m'estima bé

CITA

"History is written by the winners"

(George Orwell)

ABSTRACT

Aquest treball és una recopilació dels treballs anteriorment publicats referents a la història de l'ermita de **Mig Camí** a Tortosa i els petits fòssils que allí s'hi troben.

Antecedents a *grosso modo*:

Amb la dominació cristiana, *Turtuixa*, es convertí en *Tortosa* i va ser repoblada per gent del nord, nobles i templers, els quals van reinventar la ciutat.

L'Església es va apropiat de totes les costums paganes existents. Al Renaixement i com a reacció al Protestantisme, de sobte, van aparèixer infinitat de Mares de Déu miraculoses. Totes tenien una llegenda darrera, amb la qual pretenien distingir la localitat i els seus habitants.

El poder estava en mans dels nobles i l'Església. La ciutat emmurallada de Tortosa es va transformar en una ciutat conventual amb hospitals i col·legis. La religió estava intrínsecament lligada amb la educació i la sanitat.

En aquest context es va crear el *holding* de **Mig Camí**, amb l'atractiu de les *estrelletes* i la *Mare de Déu de la Providència*, la fe dels habitants de la comarca va popularitzar el lloc, gràcies a la qual, van prosperar els negocis lligats amb el culte, especialment la indústria cerera.

En aquest treball es pretén mostrar els costums i creences relacionades amb les *estrelletes* de **Mig Camí** i la *Mare de Déu de la Providència*, que hi va haver a Tortosa i la seva comarca, a partir del segle XVII.

Per a aconseguir aquesta fita, l'*escolanet almoïner* de l'ermita, exposa part dels coneixements recopilats.

Paraules clau: memòria, treball de fi de grau, religió catòlica, etnopaleontologia, llegendes etiològiques, paleontologia cultural, edició de vídeo, postproducció

AGRAÏMENTS

El meu agraïment està especialment destinat a Heracli Astudillo, el qual, desinteressadament i sense coneixe'ns personalment, ha confiat amb mi i m'ha permès utilitzar el seu estudi com a base del meu treball, encoratjant-me en tot moment.

ÍNDEX

- 1) INTRODUCCIÓ
- 2) DESCRIPCIÓ
- 3) OBJECTIUS
- 4) MARC TEÒRIC/ ESCENARI
- 5) CONTINGUTS
- 6) METODOLOGIA
- 7) PLATAFORMA DE DESENVOLUPAMENT
- 8) PLANIFICACIÓ
- 9) PROCÉS DE TREBALL/DESENVOLUPAMENT
- 10) GUIÓ
- 11) STORYBOARD
- 12) PERFILS D'USUARI
- 13) PROJECCIÓ DE FUTUR
- 14) PRESSUPOST
- 15) ANÀLISI DE MERCAT
- 16) MÀRQUETING I VENDES
- 17) CONCLUSIONS

ANNEX 1) lliurables del projecte

ANNEX 2) captures de pantalla

ANNEX 3) llibre d'estil

ANNEX 4) bibliografia

FIGURES I TAULES

Índex de figures:

Figura 1: estrelletes i pilonets

Figura 2: ermita de Mig Camí

Figura 3: escolanet almoïner

Figura 4: plànol ermita

Índex de taules:

Taula 1: Fites importants

Taula 2: pressupost

I) INTRODUCCIÓ

La passada primavera, tenia planificada la recerca de temes per al TFG per a les vacances de l'estiu. Volia il·lustrar i animar històries i llegendes locals.

A Tortosa es parla de *la Cucafera*, de la princesa *Rubí i Rufolet*, de la *Mare de Déu de la Cinta*, de l'ordre de l'*Aixa*, etc..

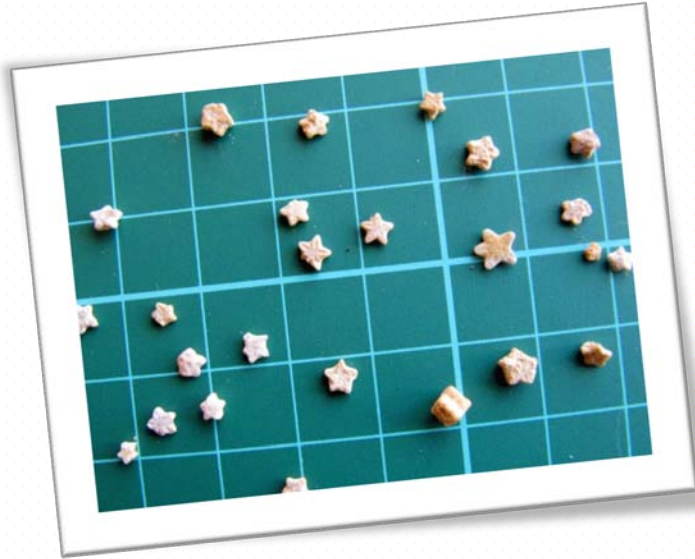

Figura 1 .Estrelletes i pilonets

Però, *providencialment*, abans que l'estiu arribés, va contactar amb mi un biòleg, interessat en els petits fòssils en forma d'estrella, que es troben als voltants de l'ermita de **Mig Camí** i les llegendes relacionades amb la *Mare de Déu de la Providència*, les quals ha recollit en la seva recerca i que molt generosament, em deixa utilitzar per al meu TFG.

A partir de llavors i donades les facilitats que tenim actualment per trobar informació, ha estat quasi bé una addicció cercar-ne, no sols a la xarxa, sinó també a la biblioteca, a la secció d'escriptors locals. Convertint aquesta recerca en un joc apassionant, en el qual van sorgint incògnites, expectants en ser descobertes.

L'ermita de **Mig Camí** és un lloc molt especial per als tortosins, on des de sempre, per un motiu o altre, hi hem anat i anem, però hi ha diversos fets històrics i llegendes darrera, que la majoria desconeixem.

El que pretenc és fer un curt d'animació on l'*escolanet almoïner* que hi ha a l'ermita, farà de guia turístic i ens explicarà algunes d'aquestes històries, fent un viatge en el temps.

Serà un repte escriure el guió perquè no hi ha gaires fonts d'informació i les que hi ha, estan basades en els mateixos textos de finals de segle XVIII principis del XIX, amb una visió molt particular.

Aquest treball, està basat en els textos d'origen de Ramon Vergés Paulí, Joan Moreira, Enric Bayerri, Ramon O'Callaghan, etc... amb els derivats i ampliatos d' Heracli Astudillo, Álvaro Arasa, Carme Queralt, Vicent Ruiz etc... i complementats amb Ramon

Miravall . També són molt útils els coneixements aportats per Joan Lluís Moreso i M^a
Jose Ferré

2) DESCRIPCIÓ

2.1) Antecedents

L'ermita de **Mig Camí** es troba a 5 km de Tortosa. És del segle XVII, però abans, molt probablement, hi havia una torre de vigilància.

Pel seu davant passava la *Via Hercúlia – Augusta*, fet que va propiciar la seva sistemàtica destrucció.

L'ermita té advocació a la *Mare de Déu de la Providència* (verge trobada) i fins no fa gaire, era tradició portar-hi exvots i les romeries

Figura 2. Ermita de Mig Camí

2.2) Introducció

Figura 3. Escolanet almoïner

L'*escolanet almoïner* de l'ermita, ens farà de guia turístic i passejant per l'ermita, ens presentarà a la *Mare de Déu de la Providència* i els altres sants de les capelletes, que ens saludaran, mentre narra la història de l'ermita i tots els fets i personatges relacionats amb ella

Ens parlarà de les *estrelletes* i la seva formació, dels exvots, de bisbes, capellans i guerrillers, etc...

A més de gravacions amb vídeo, utilitzades com a fons, s'utilitzarà l'animació d'imatge estàtica, sigui fotografia o dibuix.

La tècniques d'animació seran amb 2D. Una serà la emprada amb l'escolanet, el qual mourà els llavis combinant l'arxiu d'àudio del diàleg amb la capa dels llavis i les altres consistiran en retallar els elements animables i separar-los en capes diferents, per a dotar-los de moviment.

L'àudio serà primordial, serà el que donarà caràcter a l'escolanet, què intentarà parlar el *tortosí* que es parlava abans de la normalització lingüística.

Tortosa ha estat cruïlla de comunicacions entre Catalunya, Aragó i València.

Per a això, a més d'utilitzar el *loisme*, moltes paraules estaran castellanitzades (*"guerrillero"*, etc...)

D'altres tindran consonants intercanviades (*"probe"* en lloc de pobre) o canviades (*"provessó"* o *"professó"* en lloc de processó)

Una altra característica és la de pronunciar *"q"* en lloc de la *"j"* castellana, així en lloc de dir José, es dirà *"Cosé"*

3) OBJECTIUS

La finalitat del TFG és crear un producte multimèdia a partir dels coneixements que m'han aportat els estudis del *Grau de Multimèdia* i el *Minor de Creació Audiovisual*

3.1) Principals

- ★ Crear un producte audiovisual utilitzant diferents tècniques multidisciplinàries
- ★ Narrar una història amb un tema poc explotat fins el moment
- ★ Donar vida a l'escolanet, veu i caràcter
- ★ Ser capaç d'emocionar i divertir al potencial públic

3.2) Secundaris:

- ★ Aplicació de tècniques d'animació d'imatges estàtiques per a poder seguir un discurs coherent
- ★ Crear un producte audiovisual únic i singular
- ★ Donar a conèixer l'ermita
- ★ Formació d'un equip multidisciplinari en diferents àrees d'actuació
- ★ Reivindicar el retorn dels més de tres-cents exvots existents al cambril
- ★ Suggestir la restauració de la imatge de la verge de l'altar i també la de l'escolanet

3)MARC TEÒRIC/ESCENARI

L'adaptació a les noves tecnologies s'està implementant progressivament en tots els àmbits. La majoria d'entitats ja hi són presents amb un context informatiu de diversa qualitat.

En aquest cas es tracta d'un producte divulgatiu que afecta a diferents àmbits no sols a l'eclesiàstic, sinó al turístic, el polític i al gastronòmic. La informació bàsica és comú a tots, però varia sensiblement segons el prisma que es mire.

La presència a la xarxa de l'ermita sols es present, a petits articles de [wikipèdia](#). També al [facebook](#) del bar de l'ermita, però aquest sols es promociona ell, no inclou res de l'ermita, malgrat són ells qui fan la funció d'ermitans i n'estan al càrrec.

Turisme no inclou Mig Camí en la seva [ruta turística](#), (sí que s'inclou dintre la ruta teresiana)malgrat la majoria de tortosins, el primer que fan es pujar a **Mig Camí** als seus amics forasters a gaudir de la vista panoràmica, donada la facilitat d'accés i la proximitat des del centre de la ciutat.

La visita virtual a l'ermita, no sols pot ser interessant per qui no hi pot accedir físicament, sinó que serveix d'ham per a rebre més visites físiques, que encuriosides, vulguen comprovar-ho en directe.

4) CONTINGUTS

personatges:

L'escolanet almoïner: ell serà qui ens guiarà tot l'audiovisual per l'ermita i explicarà la història de l'ermita i tot el que l'envolta

Fèlix Cabrera: primer capellà de l'ermita (1699) i segons les deduccions, que a cap lloc s'especifica, el capellà que va trobar la imatge, (suposant que algú la trobés)

Ramon Cabrera: mentre era seminarista (1825) va estar encarregat de l'ermita, després es va allistar a l'exèrcit carlista (1833)

Manuel Besora: un altre capellà encarregat de l'ermita (1833) Durant el seu càrrec l'ermita va fer moltes millores, a més d'encarregar una còpia de la verge

Manuel Gil Esteve: bisbe català que va portar a Puerto Rico l'advocació de la MdD de la Providència

Rosa Mª Molas: Religiosa de Reus, que va fundar la congregació de les Germanes de la Nostra Senyora de la Consolació l'any 1858 a Tortosa, les quals primer es dedicaven a la infermeria. A 1871 fa el col·legi femení

Enric d'Ossó: Fundació de la congregació de les Teresianes i el col·legi

Manuel Domingo Sol: fundador dels germans operaris i seminari. Els seus alumnes sortien molt ben preparats

Ovidio Tobias: impulsor dels cursets de cristiandat a Tortosa

temes:

L'Ermita: situació geogràfica i antecedents. Construcció i reconstruccions

verge: troballa de la imatge, característiques de la imatge i clons del Rastre i Puerto Rico

estrelletes: llegendes populars, origen i formació

romeries: dies en els que la gent acostumava a anar a Mig Camí

exvots: simbolisme

centre espiritualitat: els col·legis, especialment els religiosos i congregacions tenen un lligam especial amb Mig Camí. També els catòlics adults pujaven a fer exercicis espirituals.

plànol

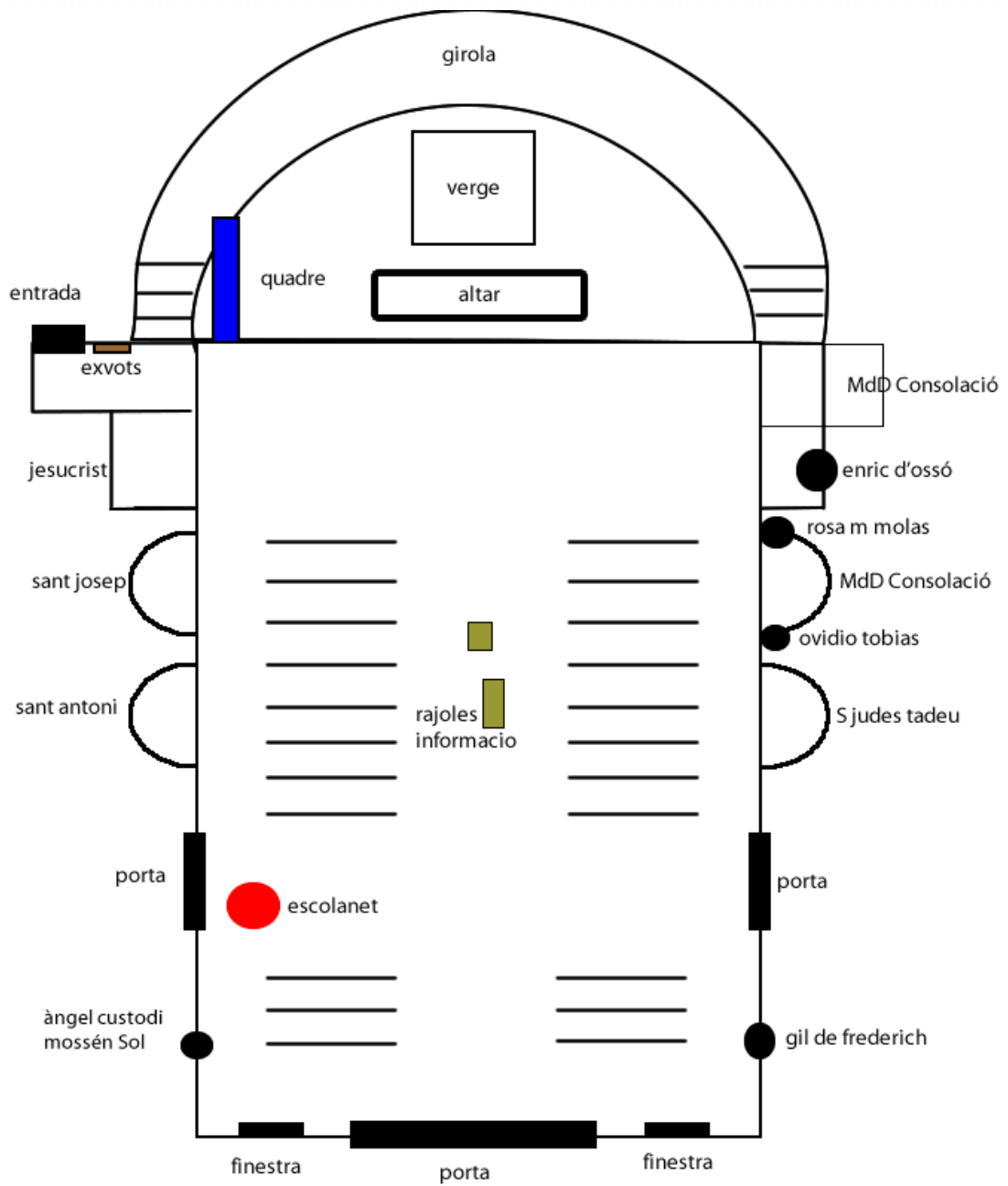

Figura 4: plànol aproximat de l'interior de l'ermita

6) METODOLOGIA

Hi haurà tres fases en l'elaboració del projecte:

1) *preproducció:*

En aquesta fase escriuré el guió a partir de les lectures realitzades des de l'estiu passat, després dibuixaré l'*storyboard*, per a veure quines escenes i localitzacions necessitaré en el projecte.

Especialment en aquesta fase, per a evitar visions massa subjectives i ampliar informació, adreçaré les meues consultes a l'oficina de turisme i d'altres especialistes, amb qui ja he contactat anteriorment

2) *producció:*

En aquesta fase cercaré, crearé i prepararé les imatges, fotografies, dibuixos i vídeo per a la seva posterior animació.

Paral·lelament hauré de gravar i editar el monòleg de l'escolanet, buscar o crear els efectes d'àudio i les músiques de fons.

3) *postproducció:*

Amb tot el material necessari per al projecte, començaré a muntar la composició, integrant-ho i animant-ho segons el guió i l'*storyboard*.

Aquesta serà la fase on probablement poden sortir més complicacions, ja que alguna de les tècniques d'animació que utilitzaré, són noves per a mi.

El resultat final s'obtindrà de les esmenes i millores que s'executaran a les diferents entregues parcials que es faran durant el desenvolupament del TFG

7) PLATAFORMA DE DESENVOLUPAMENT

software:

Adobe Photoshop CS5: retocar imatges i separar elements en capes per a la seva animació

Adobe After Effects: per a fer les animacions i post-producció

Adobe Premiere: per a incloure la resta de so que no s'inclogue a *After Effects*

Audacity: per al tractament d'àudio

Gantt Project: per a fer el diagrama per a la programació de les tasques

hardware:

Càmera fotos: **Canon PowerShot SX200IS**

Ordinador portàtil : **Sony VPCH**, Processador: Intel(R) Core(TM) i5-2430M – CPU 2,40 GHz. Memòria instal·lada RAM: 4 GB. Sistema operatiu 64 bits

Gravadora manual de so: **H4n ZOOM**

8) PLANIFICACIÓ

Per a planificar el treball, he combinat les dades d'entrega de les PAC i lliurament final, amb les fases de producció de l'audiovisual: preproducció, producció i postproducció.

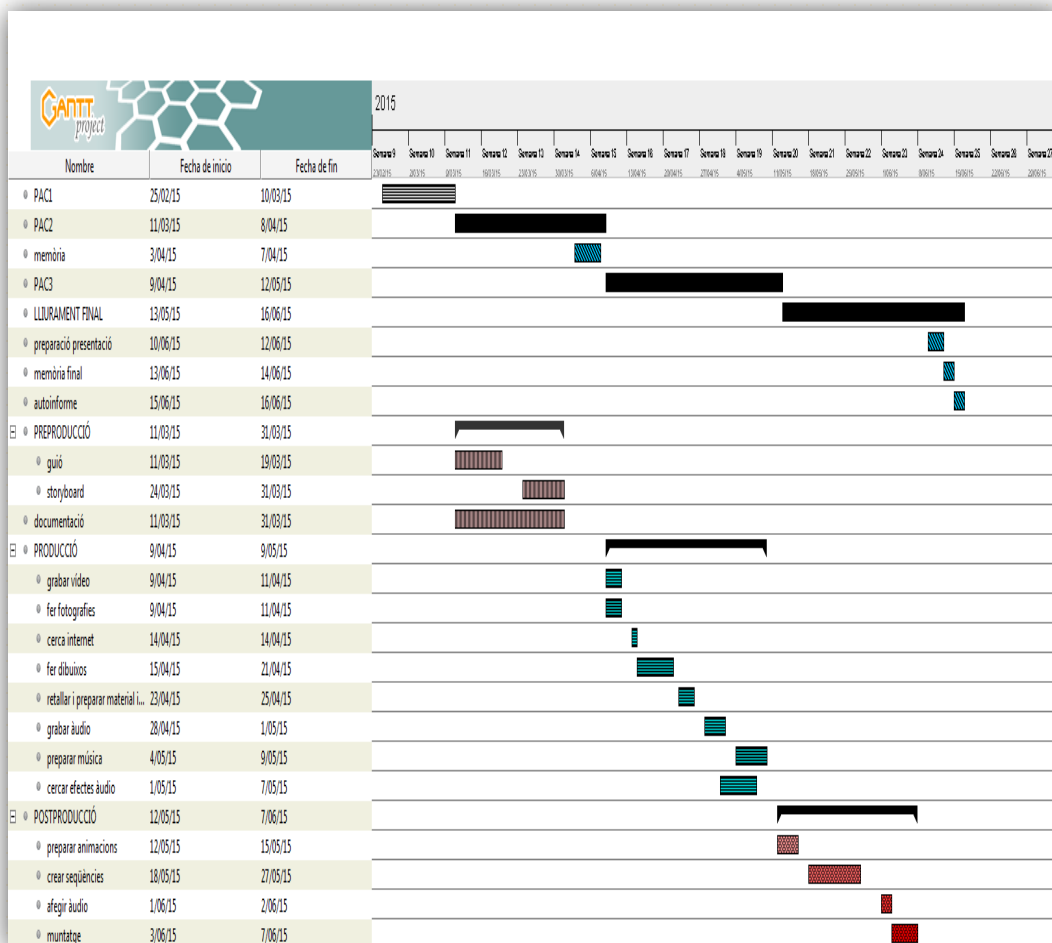
Donades les característiques del projecte i la programació de l'avaluació contínua, no és recomanable utilitzar les mateixes fites de lliurament, degut al treball complementari que implica l'entrega de les PAC i la realització de la Memòria.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ CONTÍNUA	DATA D'ENTREGA	LLIURABLES
PAC 1	10/03/2015	<ul style="list-style-type: none"> ★ Memòria: <ol style="list-style-type: none"> 0) títol 1) introducció 2) descripció 3) objectius 6) metodologia 9) planificació
PAC 2	08/04/2015	<ul style="list-style-type: none"> ★ Memòria: <ol style="list-style-type: none"> 0) al 19) 23) <i>bugs</i> 25) pressupost 26) anàlisi de mercat 27) viabilitat ★ Tots els annexos, excepte el 5 i el 10 ★ La part del projecte que s'hague realitzat ★ Recursos audiovisuals d'autoria pròpia i de tercers
PAC 3	12/05/2015	<ul style="list-style-type: none"> ★ La part del projecte que s'hague realitzat ★ Nova versió de la memòria ★ Resta de recursos audiovisuals
LLIURAMENT FINAL	16/06/2015	<ul style="list-style-type: none"> ★ Memòria finalitzada ★ Presentació projecte ★ Presentació en vídeo ★ Autoinforme d'avaluació ★ Publicació del projecte

Taula1. Fites importants

Diagrama de Gantt

9) PROCÉS DE TREBALL

El treball es divideix en tres fases de realització clarament diferenciades, **preproducció, producció i postproducció**

preproducció:

Aquesta es la fase on es recopilarà i s'ampliarà la informació referent a l'ermita de **Mig Camí**.

Per a això es farà una relectura de totes les notes preses prèviament a partir de les lectures i consultes i es cercaran les llacunes que queden per a esbrinar, per a això caldrà una nova cerca a la biblioteca i per la xarxa.

S'investigarà sobre els personatges implicats històricament amb l'ermita i la relació que hi van tindre amb ella.

Per a resoldre els possibles dubtes i assegurar-me que els meus conceptes no són erronis, es programaran tres cites:

- ★ **Vicent Ruiz**, tècnic de turisme, que m'indicarà informació per ampliar la descoberta de la *MdD de la Providència* de Puerto Rico

- ★ **Álvaro Arasa**, geòleg, que m'explicarà la formació de les muntanyes i els fòssils

- ★ **Ramon Miravalls**, historiador, que em transportarà a temps passats i em descobrirà el pastís de la gran mentida històrica

Paral·lelament hi haurà comunicació fluida per correu electrònic amb:

- ★ **Heracli Astudillo**, geòleg i interessat en el folklore dels fòssils,

- ★ Joan Lluís Moreso, florista apassionat de les verges

- ★ **Mª José Ferré**, especialista en temes religiosos i professora de música

S'ha d'afegir la xerrada que vaig tindre el passat agost, amb mossèn Jordi Bertomeu, l'anterior capellà de l'església de Sant Blai, de la qual depèn l'ermita de **Mig Camí**.

Caldrà una visita a l'ermita per a analitzar els seus elements i buscar el seu significat. El plànol de l'ermita és fonamental per a fer el guió de l'audiovisual i marcar la ruta que seguirà l'*escolanet*. És important fer fotografies, per a poder veure el potencial que te cada racó i si poden sorgir dades noves.

Un cop tingue tota la informació, faré el guió, en el que s'inclouran el temes que he mencionat en l'apartat 4. Aquestos hauran de seguir un ordre, què vindrà marcat per recorregut de l'*escolanet*.

Sobre el guió, planificaré les imatges i el tipus de pla que hauran de sortir a l'audiovisual amb l'*storyboard*

producció:

En aquesta fase es produiran les imatges i àudio que formaran l'audiovisual.

★ Es gravarà l'interior i es faran fotografies de tots els escenaris.

Es cercaran imatges per la xarxa, lliures de drets, en les que apareguen els personatges de l'audiovisual i en escenes inèdites o que no es troben lliures de drets.

Un cop tingue les imatges, les analitzaré per a veure quin moviment poden tindre o si he d'afegir elements nous. Llavors separaré els elements mòbils en capes, per a així poder manipular-los per a la seua animació.

Aquesta tasca es farà amb *Photoshop* o *Illustrator* i s'exportarà amb format PSD

★ Gravaré el monòleg de l'*escolanet* i posteriorment l'editaré per a distorsionar el to de veu i fer-lo més agut.

Cercaré o crearé els efectes especials d'àudio que es necessiten

El so s'editarà amb *Audacity*

postproducció:

Amb *After Effects* faré les animacions de les imatges que hauré preparat a l'apartat anterior

Hi haurà dos tipus d'animacions, una la de la boca de l'*escolanet*, que es farà amb un tècnica i la resta d'animacions que en seguiran una altra

L'*escolanet*, per motius de manca de temps, sol mourà el cap. Els ull i celles es mouran per desplaçament, com la resta d'elements, però la boca es mourà amb sincronització amb l'àudio

El procés d'animació de l'*escolanet* serà el següent:

★ Les imatges de l'*escolanet* es tractaran primer a *Photoshop*, on es separaran per capes els elements a animar.

★ Es crearà una capa amb les parpelles tancades, una altra per a les ninetes dels ulls i es pintarà la còrnia de color blanc.

★ També s'afegirà alguna capa de la cara on se li canviarà la expressió, bé amb alguna rialla o obrint més els ulls.

★ Posteriorment s'exportarà a *After Effects*, com una composició i amb separació de capes. Aquí es farà l'efecte del parpelleig dels ulls, canviant l'opacitat de la capa dels ulls tancats i canviant la posició de les ninetes al llarg de l'animació.

★ Per a l'animació de la boca, es farà una màscara retallant el llavi inferior i part de la barbeta. Aquesta capa es duplicarà i es traurà brillantor per a simular l'interior de la boca.

★ Un cop preparades les capes, s'exportarà l'àudio a una altra capa i es convertirà l'àudio en fotogrames clau

★ Es separaran les dimensions de la capa de la boca per a que sols es desplace verticalment i aquesta capa mitjançant una expressió es vincularà amb la capa d'amplitud d'àudio sincronitzant-se.

Un cop tingue tots els elements, començaré el muntatge.

Primer aniré fent les seqüències per separat per a al final muntar-les totes juntes.

Les animacions les faré a *After Effects* i el muntatge amb *Premiere*.

10) GUIÓ

(imatge del mar i el cel, zoom i pan cap al cel, núvols fins arribar a la MdD de la teulada, pan vertical estrelletes, fins pla detall, d'una d'elles, fosa amb interior cúpula ermita i pan circular baixant per la cúpula i pan horitzontal per l'interior fins arribar a pp de l'escolanet

Àudio- ave maris stella)

"Ave!

Això és l'ermita de la MdD de la Providència, esta ermita d'estil barroc, és de finals del segle XVII.

És més coneguda com a ermita de Mig Camí i antigament se li "dia" Ermita de Mitan Camí del Coll de l'Alba, perquè està a la "mitat" de camí entre Tortosa i l'ermita del Coll de l'Alba

(escolanet mirant cap a una finestra) Per aquí davant mateix passava la via Heraclia del grecs i Augusta dels romans i com "ademés" això és una talaia per a estar a prop del cel i contemplar les terres de l'Ebre, hi havia una torre de vigilància i quan passava "algo" encenien una foguera i "feen" senyals de fum.

(imatge sarraïns destruint ermita) Diu mossèn O'Callaghan que aquí, abans dels sarraïns, ja hi va haver un temple dedicat a la Verge de les Estrelles, però el van destruir i van trencar la imatge. *(imatge R Berenguer croades)* Després de la croada de Ramon Berenguer IV la van trobar i van fer esta ermita.

(imatge exterior ermita) No és d'estranyar que al començament se digués de les estrelles, perquè als voltants d'esta ermita se troben uns fòssils xicotets en forma d'estrella que a la gent los agrada "arroplegar" i si mires l'ermita "voràs" que hi ha moltes estrelles a la decoració, a fora ne hi ha a la corriola i a la tapa del pou, que si t'atansen " voràs" los dibuixos a l'aigua *(foto)* a la columna de la font també en hi han *(foto)* a la teulada de la cúpula, *(foto)*, a la llinda de la porta *(imatge)* a les reixes, *(imatge)* a dins de l'ermita a l'arcada de la cúpula i al cambril

I al començament, la Mare de Déu, que sols ne hi ha una, no tenia tants noms, era María, estrella del cel i la mar, laXXXX nostra guia i protectora, que no mos "dixarà" naufragar.

La MdD de la Providència és una MdD trobada, la versió "oficial", *(imatge peana)* que és lo que està pintat a la peana de la MdD *(imatge retaule)* i al mosaic que hi ha a l'entrada i la que canten los "gochos" és la que diu que dos dones, que acostumaven a vindre a resar a les ruïnes que quedaven de l'antiga ermita, "ne" van trobar dos parts en mig d'un munt d'estrelletes , però feia falta el cap, la tercera part la va trobar un home que va matar una serp, quan va anar a mirar si estava morta, va "vore" lo cap de la MdD. "Allavons", lo capellà, la va fer restaurar i van fer esta ermita.

~~(animació obres) De bon començament la Divina Providència va intervindre en la construcció de l'ermita~~

~~Quan posaven una pedra a l'arcada de la porta se'ls va trencar la corda, però la pedra miraculosament no va fer cap mal i va encaixar al "puesto" que tenia que anar.~~

~~A un treballador li va enxampar la mà una pedra molt grossa i per a treure-li van tindre que fer palanca en un "palo"~~

~~(animació forn calç) Estaven tres homes fent un forn de calç per a la "capilla" i tenien molta gana i set, sol tenien per a minjar un pa que havia portat un d'ells i que l'havia penjat a una rama "d'aulivera", l'amo del pa, va anar i en va agafar la meitat, al cap d'un "rato" un "atre" treballador, que ja no podia més, va anar a buscar la meitat que quedava, en la sorpresa que el pa tornava a estar sencor. Lo mateix li va passar al tercer home.~~

Esta ermita i la MDD són com "l'ave " fènix, que sempre se n'acaben sortint

~~Lo primer capellà de l'ermita va ser mossèn Felix Cabrera.~~

~~(imatge davant les rajoles)~~

~~A les guerres de successió, de la independència i a la 1ª guerra carlina la van tornar a destruir. En totes estes anades i vingudes, de guerres i desgràcies la MdD sempre s'ha acabat salvant, quan les coses venien baldades, lo capellà l'amagava per a salvar-la, una vegada la van amagar a la catedral, a baix de l'altar de la MdD del Roser, una altra vegada se l'enduia a casa. N'he va haver un de capellà, mossèn Besora, (1834) que tanta temor tenia que li pogués passar alguna cosa a la MdD que va fer fer una còpia i "hasta" que les coses no es van calmar, no la va tornar al seu puesto. Primer l'anaven restaurant, però després de la destrucció del 36, que la van tirar a la foguera, però sort d'un peu valerós que la va treure del foc i la salvà, no l'han tornat a arreglar i ara està així, "socarradeta" i difícil de mirar.~~

~~Lo susto que vaig tindre la primera vegada que la vaig vore, perquè a on jo estava abans, a detràs al cambri, no li veia la cara~~

~~L'ermita l'han anat ampliant per etapes, quan la reconstruien, ja que s'hi posaven anaven afegint parts. Primer era "hasta" aquella finestra, (imatge finestra) després van afegir tot aquest tros (imatge altra finestra), després van fer la part de la cúpula (imatge cúpula).~~

(imatge vidriera) A les vidrieres, rodejant la MdD, hi ha símbols marians, el sol, (imatge vidriera estrella) stella maris, l'estrella de mar (imatge vidriera porta cel) porta "cheli", la porta del cel i a la peana de la MDD en hi ha més (imatge font) la font, font de vida i salut i el pou de sabiduria (imatge pou) a detràs hi ha un "atre" mig amagat, que són unes flors i simbolitzen la virginitat de la MdD

, (imatge vidriera àncora) l'ancla, (no és símbol marià)

(imatge quadre Rebull animat)

Als tortosins los va agradar tant esta ermita, que eren moltes les festes que pujaven a passar el dia. A vegades, formava part del recorregut de les romeries (l'AldeaXXXXX. Los bisbes donaven dies d'indulgència a qui venia a resar a la MdD.

Lo dia que es pujava a mig camí era una dia de festa, la gent pujava contenta per la costa, i en les "sapatilles" "acaminadores" i vinga cap a amunt en un cabasset, en lo fato de "minjar" i beure

(imatges festa a mig camí) Pujaven lo dia de Sant Blai, en coquetes beneïdes. Lo dijous Jarder, lo divendres sant de bon de matí, a collir frigoletes florides, que si es cullen este dia no es perd la flor i té virtuts especials. Lo primer de maig. Lo dia de Santa Àgueda pujaven les bugaderes i era la festa de les dones i "probe" si anava un home, que el dixaven arreglat. Pujaven a Pasqua, lo dia de la mona, que alguns també l'agafaven. Se pujava lo segon "domenge" de pasqua florida i també pujaven tots los estudis i col·legis "mas que sigue" un dia a l'any.

La MdD de la Providència és la patrona del barri del Rastre i quan són les festes del barri, puguen en romeria i fan una missa i esmorzen XXXXX

Los mariners quan tornaven de viatge de terres llunyanes també pujaven en la seua família a agrair-ho a la MdD de la Providència i portaven un "exvoto", un barquet de fusta que "después" penjaven al "techo" de l'ermita.

Les dones dels mariners pujaven a agranar l'ermita perquè "dien" que així podien fer moure el vent.

(imatge animació gent tirant pedres a un munt) Antigament, havia un costum que era pujar en una pedra per a tirar-la a un munt de pedres que hi havia al replà que fa la carretera que es deia **Petra de Pino**. "Dien" que Pino era un pastor que va trobar un llop i el va matar a pedrades i amb les pedres que li va tirar el va colgar, per a que no pegués sortir mai més i fer mal i també per a que les pedres no "faltessin" si venien "atres" llops. Altres versions diuen que no era un llop, sinó un gran dragó en ales de dimoni, "atres" una serp en una llarga cabellera i en hi ha qui dia que era una rabosa en tres caps i una coa que semblava un estel i que sol pronosticava desgràcies, misèria i fam

Quan arribaven aquí dalt primer anaven a vore a la MdD, i li encenien candeles, resaven i cantaven los goigs. Después se n'anaven a beure a la font i a buscar estrelletes. al cap d'un rato traïen la MdD a fora i feen una "provessó" per fora l'ermita

ESTRELLETES

(gent buscant **estrelletes** a través finestra, fosa reixa i animació gent buscant estrelletes)

~~Veus aquella gent a ginyollons per aquelles roques? saps què fan? No fan penitència no, estan buscant estrelletes, les estrelletes són unes pedretes molt xicotetes en forma d'estrella de cinc puntes, poques vegades de quatre, allavons se diuen crevetes. (imatge d'estrelletes i pilonets)~~ Quan se'n troben unes quantes d'ampegades se diuen pilonets. Ara, al segle XXI, costen una mica de trobar, però al segle XVII se'n trobaven a grapats

La gent, no fa massa, pensava que les estrelletes eren obra de la Mare de Déu de la Providència i tenien poders i eren com una medecina

(~~imatges gent amb pijama prenent estrelletes o bevent gent buscant estrelletes~~) Havia gent que se les tragava, senceres o moltes, com si fos una pastilla, també les bullien en aigua i esta aigua era bona per a la pell i per a beure-se-la. i dien que anaven bé per a quasi totes les malalties, per al mal de cap, per als cops, per al mal de panxa, per als mals de dones, per a l'astrosis,

Dien que donaven bona sort i protecció, i eren com un "amuleto". Les tenien com un tresor i les guardaven en potets o caixetes a la coqueta del dormitori.

Les dones les posaven als "asmaris" per a que els bitxos no "fessen" malbé la roba. Les xiques fadrines ne lligaven cinc a la punta d'un "macadoret" i "bat aquí" que als tres dies ja'ls sortia "novio". També per a tindre bon part.

(**imatge xiquets tirant pasta de sopa**) També n'havien que volien fer gracieta i tiraven pasta de sopa d'aquella d'estrelletes i es feen un fart de riure, quan la gent s'emocionava pensant que n'havia trobat de veritat

N'havia qui se'n posava dins dels escapularis i (**imatge detente**) Quan les guerres carlines los requetés ne portaven dins dels "detentebalas"

De l'origen de les estrelletes hi ha varies versions

Uns “dien” que eren estrelletes de la mar que se li havien enganxat a la MdD despues de salvar als mariners quan havia temporal o si algú s’estava ofegantXXX (*MdD al mar amb vaixell amb mala mar*)

Uns “atres” que eren llàgrimetes de la MdD, què plorava quan veia tot lo que tenien que patir los fidels tortosins (*MdD plorant*)

La MdD anava de viatge per n’este camí i se li va fer de nit, buscant un puesto per a dormir li va agradar aquí i com va dormir tant bé, en son demà va fer caure una pluja d’estrelles . (*MdD tirant estrelletes del cel*)

També se sentia dir que una xica que es dia Providència, va vore com un dia que va ploure molt també caien les estrelletes del cel (*noia mirant com plou*)

Ne hi ha qui diuen que va ser una pluja d’estrelles que va fer caure la MdD, per a que sapiguessem on volia que estés l’ermita, altres que si els eren floretes que tiraven los angelets des del cel (*angelets tirant floretes*)

Un dia que la MdD anava per n’este camí, la van coneixer uns heretges que anaven en direcció contrària i li van començar a tirar pedres per a matar-la, la MdD, mentres fugia a amagar-se a una ermita que hi havia a prop anava “ampomant “ les pedres que li tiraven, que miraculosament, al contacte de la seua mà se “feen “ estrelletes xicotetes (*MdD empomant les pedres*)

Era tanta la fe i lo carinyo que li tenien a les estrelletes que quan “Cosé” Landerer (*foto Landerer*) va fer unes conferències a Roquetes dient que eren restes fòssils d’un animal marí, pentacrinus que va viure al Cretaci, la gent no s’ho va voler creure del desengany i n’hi ha que hasta el va acusar d’heretgia, ~~ell se va “aufendre” molt i ja~~

Igual com molta gent se pensa que aquí dalt va arribar el mar i tampoc és ben bé “viritat” , a vore com t’ho diria.. (*escolanet amb cara dubtant*)

(*animació fons mar*) Les estrelletes són les restes, d’uns animalets, de fa més de cent milions d’anys, que si no t’ho diuen te penses que és una planta, per això també se diuen lliris de mar, però el nom científic és *Pentacrinus Cretaceus* i van viure al mar de Tetis, abans que es formés lo Mar Mediterrani

Estos animalets, parents de les estrelles de mar, vivien en llocs amb corrents i no massa fondària, com a molt 20m.

convivien en XXXX despues se van morir, va anar passant el temps i van acabar enterrats pels sediments i lo seu cos se va convertir en pedra

Les estrelletes són de la part del tronxo

(animació plaques i formació muntanyes) Lo que va passar, és que molt poquet a poquet, la placa ibèrica va anar xocant amb l'europea perquè l'africana espentejava amb molta força i "allavons" la superfície se va anar arrugant, arrugant i se van formar les muntanyes. "allavons" se va formar esta serra, los Ports i també els Pirineus

Ara la gent les busca a les roques de la vora del camí, però fa dos-cents anys se'n trobaven al voltant de la mateixa ermita, però com van aplanar-ho i s'ha xafat molt ja no se'n veuen.

Además de les estrelletes se'n troben d'altres de fòssils, hi ha les altres parts del cos dels pentacrins

EXVOTS

(imatge armari exvots) Això que hi ha aquí són "exvotos"

Els exvots són presents que s'ofereixen a la MdD en prova d'un favor rebut . La majoria estan relacionats amb la salut i quan algú superava una malaltia o dificultat després d'haver-se encomanat a la MdD o als sants, venien i els penjaven, com a mostra d'agraïment

D'"exvotos" ne hi ha de "diferentes" categories, hi ha les tauletes, que són quadrets pintats on surt gent malalta, al llit de casa seua i los familiars resant a la MdD de la Providència, que està damunt d'un núvol.

Un altre "tipo" d'"exvotos" són les figuretes de cera en forma de parts del cos, mans, peus, caps, cames, budells...se posaven representant la part del cos que s'havia curat d'alguna malaltia.

Los atres són més variats, hi havia fotografies de gent, dibuixos, quadrets fets amb estrelletes, d'altres amb "bordadets"

(Imatge exvots antigament) Abans no van fer la part de la cúpula i el cambril, de les parets i "techo" de l'ermita penjaven "exvotos"

Quan a Tortosa hi havia costum marinera, penjaven barquets de fusta i aparells de pesca del "techo"

(escolanet pujant les escales, content) "Después" quan van fer la cúpula los van posar "detrás" al cambril, que és a on jo estava abans i m'ho passava tant bé donant "sustos" als xiquets i escoltant lo que los meus ulls no podien" lligir".

(imatge cambril, amb l'escolanet al racó on estava abans) Jo estava aquí, al costat de la porta, aquí "quieto parau" i si entraven per "n'esta" porta, com se quedaven enlluernats mirant los exvotos, quan me veien, los xiquets pegaven un "brinco" , perquè se pensaven que era de "viritat" *(escolanet rient)*

Des d'aquí veia la tauleta que queda més antiga, la del xiquet que s'està aufegant al lago del parque *(imatge tauleta llac)* rodejat de totes aquells exvotos de cera, era molt bonic quan se ponía el sol i la llum passava al seu través.

(imatge exvots cambril) També veia moltes fotos de gent, "eles" del carnet de conduir, muletetes, trenes de cabell...de tot lo que et pugues imaginar! Tots anaven acompanyats d'un paperet a on se parlava quin era lo motiu de l' "exvoto" i lo nom de qui el fea

(imatge cambril actual)

Ara sembla un mas robat, del trist i fosc que està, van treure los exvotos, no sé perquè. Van forrar les parets en "jespi" i van posar los retrats metal·litzats del servent de Déu Fausto Nuñez, del beat Manel Domingo i Sol, de Sant Francesc Gil de Frederich, lo Sant Crist de la Puríssima, Mª Rosa Molas, Sant Enric d'Ossó i el beat Jose Mª Peris

I aquí dalt han escrit:

"Lloable és agenyollar-se als peus d'aquesta moreneta, de dolça i "anchisadora" mirada, demanant-li que les creus de la vida siguen tant menudes com les "crevetes" de Mitán -Camí"

(imatge escaletes MdD) Aquí detras la gent puja i besa lo vidre de la MdD, en dies especials obren la porteta i la gent pot tocar-li el "manto"

També estan la MdD de la Cinta i la de l'Aldea

CABRERA

~~*(PP de l'escolanet)* Esta ermita també va ser coneguda per ermita de Cabrera, no sols perquè mossèn Felix Cabrera va ser el primer capellà de l'ermita i per lo tant, lo primer que la va estimar i la va posar en marxa, sinó perquè cent anys després, Ramón Cabrera, abans de fer-se "guerrillero", també hi va estar~~

~~*(imatge Maria Griñó)* Sa mare, Maria Griñó, volia que son fill fos capellà i el va posar d'estudi als "flares" mercedaris. Va obtindre un benefici, gràcies a sa tia Felipa i, *(imatge Cabrera seminarista)* havent rebut la prima clerical tonsura va estar al "cuidado" de l'ermita, però un cop va explotar la primera guerra carlista, va "vore" que allò no era per a "n'ell" i va penjar los hàbits. *(imatge Cabrera carlista)* i va començar la seua carrera militar incorporant-se a les tropes carlistes.~~

~~Per n'este troç (assenyalant el terra de la capelleta de la MdD de la Consolació) diuen que està enterrada Maria Griñó, (imatge animada afusellament Maria Griñó) A partir de l'afusellament de sa mare a la Barbacana. Cabrera se va tornar "loco" i va fer tantes atrocitats que li van acabar dient Lo tigre del Maestrat. Quan se'n va "enterar" quan estava a Valderrobres, (imatge animada Cabrera cridant per una finestra) i des de la finestra va clamar al cel que faria córrer la sang hasta sobreeixir de les muntanyes, (imatge Cabrera posant-se el guant) encara que ell s'hi "aufegués" "tamé" Quan vivia a Londres, (imatge Cabrera més gran) a on se va casar en una dona molt rica, en la que va tindre tres fiil i ja no va voler saber res més de la política, va fer arribar una MdD del Consol de marbre, que deuria estar per aquí.~~

~~Cabrera tenia molta devoció per la Mare de Déu de la Providència i esta ermita i "dia" que quan se faria vell vindria a viure aquí, però a Tortosa ja no va tornar més, coses de la vida, se (imatge tomba Cabrera?) va morir a Londres, quan lo van enterrar, encara portava la seua medalleta de la MdD de la Providència a prop del cor (escolanet mig plorant)~~

~~Esta és la MdD de la Providència, ara la veus moreneta, però no sempre ha estat així, això li va passar al 36 quan van cremar l'ermita i tot lo que hi havia dins. Si mires "pe'n" terra "voràs" que hi ha moltes "rojoles" cremades. I tampoc està sencera, que li falta dels "ginyolls" cap a baix.~~

PROVIDENCIA, RASTRE I PUERTO RICO

L'origen de la MdD de la Providència ve d'Italia del segle XII,

~~(imatge foto festes rastre, altaret) La MdD de la Providència te més germanetes, una és la del Rastre, que quan són les festes del barri li posen una capelleta al carrer, però aquella no està sucarradeta, aquella està ben blanqueta i en esta se diferencia en que porta el xiquet a la part contraria.~~

~~Una altra és la que va fer fer lo bisbe Gil Esteve, quan va anar a Puerto Rico. (imatge foto primera verge) La van fer a Barcelona, està assentada i pot moure les mans i el xiquet lo te gitadet a damunt dels "ginyolls" i així la MdD li pot agafar la maneta "mentros" dorm. De seguida se va escampar per tota la illa lo seu culte que hasta la van fer patrona de Puerto Rico. (Imatge verge nova) (imatge escolanet) D'esta també ne van fer una de nova, me sembla que ja m'he descomptat en tants de clons! Celebrant lo centenari de la MdD a la illa van voler coronar-la, però quina no va ser la desgracia, que li van botar foc la nit abans, (imatge verge Puerto Rico cremada) cremadeta igual que la tortosina! Pos cremada i tot, la van coronar, au! Tots ploraven~~

~~Diuen que Gil Esteve va ser pastor de la “madre” Rosa Mª Molas, mossèn Sol i de mossèn Enric d'Ossó quan va ser bisbe de Tortosa, però a mi me sembla que és una mica “acaragolat”, perquè se va morir al cap d'un any de ser bisbe de Tortosa, però si ho diuen...~~

SANTETS (fotos)

-(imatge Jesús) Aquí està el nostre “sinyor”. (pan horitzontal amb reliquia i quadre) Aquí hi ha una relíquia del Papa Pau II i un retrato que tenia monsenyor Ricard M^a al seu despatx i va voler que estes aquí.

(imatge Sant Josep) Aquí està Sant Josep en lo nostre sinyor quan era xocotet agafadet de la maneta, a baix diu “ Vine a mi” XXX (imatge MdD del Carme) a la mateixa capelleta està la MdD del Carme

(imatge sant antoni)-A l'altra capelleta està Sant Antoni de Pàdua, en lo “niño quesús” als braços.

“Sant Antoni de Pàdua, una cosa he perdut, en lloc desconegut. Feu-me –la trobar, a la terra o a mar, que és gran la virtut que sempre heu tingut.”

(imatge MdD de la Cinta) En Sant Antoni també estan la nostra Cinta, sobre tot, l'arcàngel Sant Rafel, patró dels malalts i els hospitals, en lo bastó de “pelegrí” i un peix que representa la vida i la regeneració espiritual.

A la dreta tenim als sants francesos. Sant Roc, també de pelegrí, ensenyant la nafra de la cama i al seu costat lo gosset que el cuidava, en lo pa a la boca

Al costat, Santa Teresa del Nen Jesús, no confondre en Santa teresa de Jesus. Esta era una xiqueta ,que es va fer monja quan tenia 15 anys i als 24 va morir tísica, “probeta Tereseta!” dia que quan se “morigués “ faria ploure pètals de roses

(imatge quadre) Aquí a la paret hi ha un quadre de la MdD de la Llet, a qui les mares novençanes portaven mamelletes de ceraXXX

*Este és lo raconet de **mossèn Sol**, a propet del sol (rialla de l'escolanet)*

(imatge àngel i pan vertical fins placa) Este és l'Àngel Custodi de Mossèn Sol ,de qui era molt devot, perquè ademés se donava la casualitat que mossèn Sol havia nascut a la casa de la plaça de l'Àngel que l'àngel va assenyalar quan va vindre a Tortosa, per a lliurar-la de la “peste”.

Mossèn Sol , després del bon funcionament dels germans operaris va vindre a implorar a la MdD de la Providència el patrocini del Pontifici col·legi espanyol de Roma.

(imatge figura gil de frederich) En frente tenim al martir Francesc **Gil de Frederich**, per qui mossèn Sol tenia molta devoció. Gil de Frederich era un missioner tortosí que va anar a les Filipines i al Vietnam, on va morir.

(imatge vidriera porta entrada) Aquí dalt de la porta hi ha una altra vidriera, però com és moderna no l'entenc, quan veigue al Shaw li ho preguntaré

(imatge Sant judes tadeu mirant la dextra) Aquí està **Sant Judes Tadeu**, patró dels impossibles, amb l'adestra amb la que li van tallar el cap

(imatge capelleta pan horitzontal) Esta capelleta està en record de la madre **Mª Rosa Molas**, la fundadora de les germanes de la Ntra. Sra. De la Consolació, a n'ella també li agradava molt vindre a Mig Camí en les seues alumnes.

(imatge creu i placa) A n'este altre raconet està la creu que "servix" per a recordar a mossèn **Ovidio Tobies**, promotor dels cursillos de cristiandat a Tortosa, a on pegaven el rotllo místic als cursillistes que s'hi apuntaven i cantaven De colors *(escolanet canturreja la cançó)* Ovidio Tobias va fer una revista i tot que se dia "Mig camí)

(imatge racó ossó) i a l'atra capelleta sant **Enric d'Ossó**, patró dels catequistes i fundador de la Compañia de Santa Teresa de "Quesús", les teresianes. Diu que la seua fundació és fruit d'un dia d'inspiració a Mig Camí

ACTUALITAT

(imatge taules bar ermita) Al segles XX i XXI la gent continua pujant a Mig Camí, no esperen a que sigue alguna festa per a pujar, pugen quan volen, a prendre la fresca i a menjar-se la mona si cal. I encara que s'està molt bé a la sombrera prenent un refresc, sempre hi ha algú mirant si troba estrelletes. *(imatge parella cotxe nit)* També en hi ha que venen per la nit a mirar les estrelles *(escolanet fent carota)*

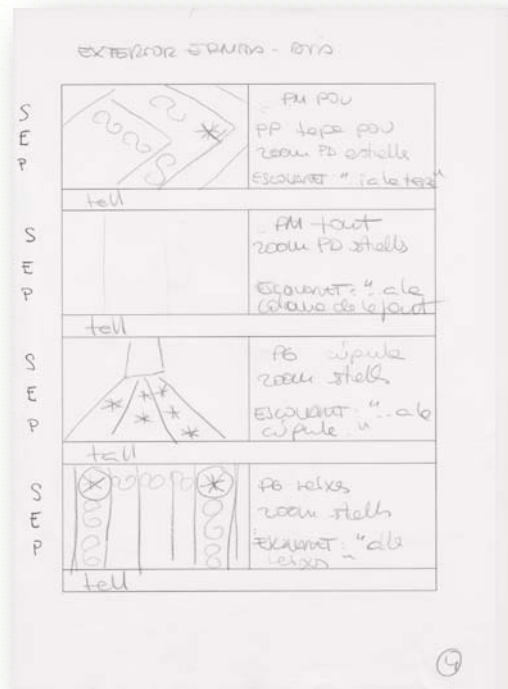
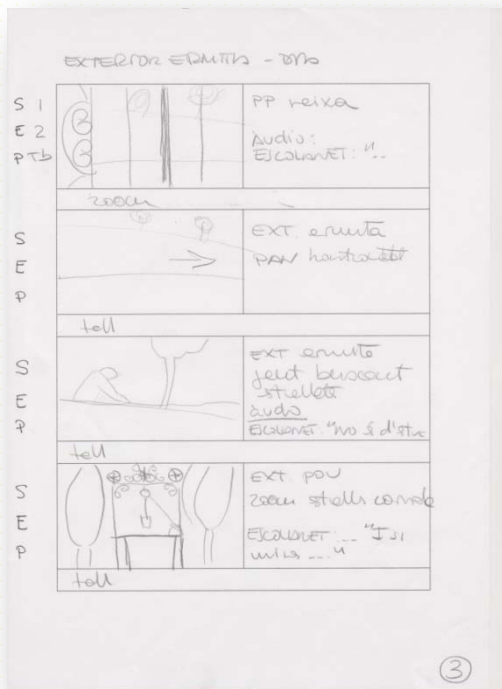
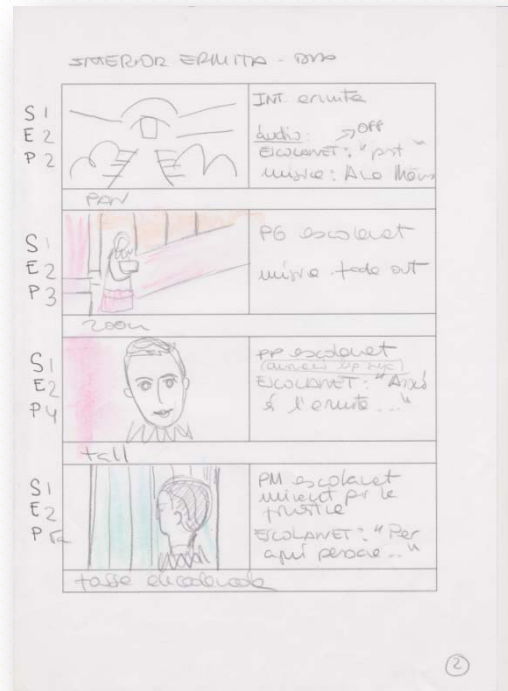
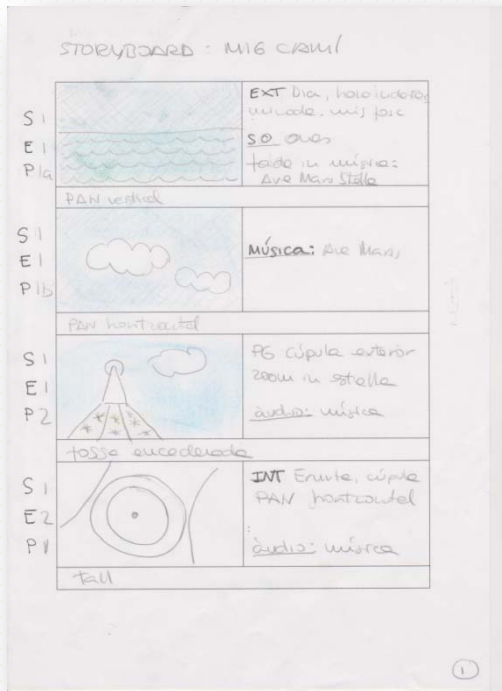
(imatge gent caminant i anant amb bici...) "Ne" hi ha que pugen en bici o a peu per a posar-se en forma i fer exercici i si són més valents arriben al coll de l'alba.

(imatge boda?) Los diumenges fan missa i a les parelles de "novios" los agrada casar-se aquí

Quan arriba el bon temps fan festes i concerts i la MdD i els santets i jo mateix mos distraem escoltant la musiqueta, encara que dissimulem"

II) STORYBOARD

INTERIOR SUNDAY

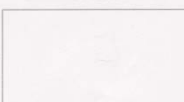

	PS acompanya cúpula 200cm stells ESCALONET: "a diu..."
tall	
	PS Cambal 200cm stells ESCALONET "al cap bald"
tall	
	Cambal cante piet MD ESCALONET: "I de conducció..."
tall	
	PP Justje para ESCALONET: "que d lo po stè pietat"
tall	

⑤

	Justje etable animada/ ESCALONET: "I de usat pote le..."
tall	
	Justje armat EXT
	ANIMADA fons de cany
	Justje - PP refoldes bra ESCALONET: "Este armat i la Mida sah..."
tall	

⑥

INTERIOR SUNDAY - DIU

	Justje sud armat travestit audo ESCALONET "L'armat l'ha anat amplexat..."
tall	
	Justje: latte pasta audo ESCALONET: "després seu ajepte q'st hie"
	Justje: cúpula audo ESCALONET: "després seu ajepte q'st hie"
tall	
	Justje vidriera ESCALONET: "A la vidriera..."
tall	

⑦

INTERIOR SUNDAY

	Justje: Suedio Petal (animada) ESCALONET: "Al final seu la se ajepte!"
	Justje de foto a My Lawn ESCALONET "Refoldes la dita de just hie..."
	Justje: unit de pedu (animada) ESCALONET: "Anymat" audo: "So pedu"
tall	
	Justje: Justje unit just hie ESCALONET "Buen ambien apal..."
tall	

⑧

ESTRELLERS

	<p>Juste: just bescat estrelles (anunciació) Escarvat: "després avem a fe per..."</p>
tall	
	<p>Juste: mà amb estrelles; zoa estrelles Escarvat: "Ja estrelles són més petites..."</p>
tall	
	<p>Juste: gent bescat estrelles Escarvat: "Hem gent no se la tapen..."</p>
tall	
	<p>Juste: Retrat dels Escarvat: "N'hem més dels pocs..."</p>
tall	

(9)

LEBONS ESTRELLERS

	<p>Juste: vaixell, vela user: M.D (anunciació) Escarvat: "De l'anyer de la estrella són: tres llamps"</p>
tall	
	<p>Juste: pluja de distell (anunciació) Escarvat: "Uns actes no són llamps"</p>
tall	
	<p>Juste: ayelets triat flors (anunciació) Escarvat: "actes no són flors"</p>
tall	
	<p>Juste: lletja, tret pochs = M.D (anunciació) Escarvat: "Un dia no le M.D clau..."</p>
tall	

(10)

ORANISMS

	<p>Juste: ^{part}retat d'home retat = part (anunciació) Escarvat: "En l'acte de M. D. l'anyer..."</p>
tall	
	<p>Juste: retrat d'act Escarvat: "En l'acte moltegut"</p>
tall	
	<p>Juste: pòrbans vau (anunciació) Escarvat: "Ja stie l'acte sol és act..."</p>
tall	
	<p>Juste: torques l'act (anunciació) Escarvat: "després a un user..."</p>
tall	

(11)

ORANISMS

	<p>Juste: part del plectambus Escarvat: "Ja stie acta part..."</p>
tall	
	<p>Juste: ayelets plectambus (anunciació) Escarvat: "Ja no ve pensar..."</p>
tall	

(12)

EX-VIS

	<p>IMATGE: Anon ex-vis per part</p> <p>ESCRUPT: "Això no hi té opo..."</p>
tell	
	<p>IMATGE: ex-vis per part</p> <p>ESCRUPT: "D'ac vostre veu l'ode..."</p>
tell	
	<p>IMATGE: ex-vis arreu</p> <p>ESCRUPT: "Un altre tipus de..."</p>
tell	
	<p>IMATGE: "Els còdigs d'at"</p> <p>ESCRUPT: "Abans no vol fer la còpia"</p>
tell	

(13)

EX-VIS

	<p>IMATGE: Escrutat perfecte i els sonall petits ESCRUPT: "Còpia joc vol fer la còpia"</p>
tell	
	<p>IMATGE: Escrutat de deu l'ode</p> <p>ESCRUPT: "No s'ode ogul..."</p>
tell	
	<p>IMATGE: Escrutat xiput per</p> <p>ESCRUPT: "D'ac veu la favela..."</p>
tell	
	<p>IMATGE: causal joc d'at</p> <p>ESCRUPT: "Joc veu molts fets..."</p>
tell	

(14)

EX-VIS

	<p>IMATGE: causal actual per</p> <p>ESCRUPT: "Ac un nos roba"</p>
tell	
	<p>IMATGE: text per PAN contrastat</p> <p>ESCRUPT: "Joc dell hoc xiput"</p>
tell	
	<p>IMATGE: part per nada de l'ode</p> <p>ESCRUPT: "Ac dell hoc xiput"</p>
tell	
	<p>IMATGE: "L'ode i MoD d'ode"</p> <p>ESCRUPT: "Joc dell hoc xiput"</p>
tell	

(15)

CMB/2ER/6

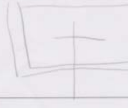
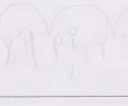
	<p>IMATGE: PP Escrutat</p> <p>(S'ac tip) ESCRUPT: "D'ac erute..."</p>
tell	
	<p>IMATGE: PP Escrutat</p> <p>Marie (joc) (amici ulls...)</p> <p>ESCRUPT: "Joc bona (joc)..."</p>
tell	
	<p>IMATGE: l'ode reclerite</p> <p>ESCRUPT: "Joc l'ode de p'ode"</p>
tell	
	<p>IMATGE: l'ode reclerite</p> <p>ESCRUPT: "Joc l'ode de p'ode"</p>
tell	

(16)

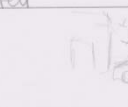

	<p>FINISSE: Apil l'istad i PAN = la placa</p> <p>ESCOLAMENT: "Este s'ha tingut costades..."</p>
FEU	
	<p>FINISSE: hl de fieders</p> <p>ESCOLAMENT: "En tunc tenut al mestr..."</p>
FEU	
	<p>FINISSE: vidre de l' part</p> <p>ESCOLAMENT: "Apil de l' part..."</p>
FEU	
	<p>FINISSE: Just dels munt la dret</p> <p>ESCOLAMENT: "Apil a ti dels taler..."</p>

(21)

	<p>FINISSE: Capellots mb l'oustauc</p> <p>ESCOLAMENT: "Este capellots en l'oustauc"</p>
	<p>FINISSE: tota el mestr l'oustauc</p> <p>ESCOLAMENT: "so n'elles espates"</p>
	<p>FINISSE: cieu i plec O tobias</p> <p>ESCOLAMENT: "</p>
	<p>FINISSE: tota de jor molars... m'ent or</p> <p>ESCOLAMENT: "cantonet ent "de colaps"</p>

(22)

ACTUALITAT

	<p>FINISSE: Exterior d'oustauc</p> <p>ESCOLAMENT: "Al regle XXI de just"</p>
FEU	
	<p>FINISSE: lotes a parrets a Mj l'oustauc de mit</p> <p>ESCOLAMENT: "també amb le pul puyer..."</p>
	<p>FINISSE: Just just fofins oaus h'oustauc</p> <p>ESCOLAMENT: "me h' le pe puyer..."</p>
	<p>FINISSE: l'oustauc de mit</p> <p>ESCOLAMENT: "Reca armba el bon tag..."</p>

(23)

12) PERFILS D'USUARI

Els usuaris de l'audiovisual seran principalment els tortosins i tortosines de qualsevol edat, o si més no, que tinguen alguna relació amb Tortosa, la seva història i els seus costums.

El públic interessat amb temes religiosos és un bon candidat, ja que les característiques i continguts del documental inclouen a quatre grans difusors del cristianisme i la història de l'ermita i les seves característiques és semblant a les de la resta, ja que després de les creuades cristianes va haver una proliferació de verges trobades i construcció d'edificis de culte

Un altre tipus d'usuari seria l'interessat amb la geologia i els fòssils, no sols per la troballa dels fòssils, sinó també per l'estudi de les capes geològiques, molt visibles en diversos punts.

Però com el producte, de moment, estarà present a la xarxa i no a la televisió o altres formats d'exportació, els seus usuaris reals seran usuaris d'*Internet* i mitjanament adaptats a les noves tecnologies.

Així el públic potencial estarà format per homes i dones de 10 a 65 anys, amb coneixements informàtics, nascuts al Baix Ebre, de nivell econòmic baix a alt, relacionats amb la religió catòlica

13) PROJECCIÓ DE FUTUR

El curt, per problemes de temps, s'ha hagurà de retallar i eliminar algunes seqüències i fragments del guió. Si no es retallés excediria del temps reglamentari que defineix un curt, que són 30 minuts.

En un futur és podran afegir les seqüències que s'han eliminat i ampliar més informació que no m'ha estat facilitada.

S'haurà de millorar la qualitat de les imatges, ja que no ha estat al meu abast aconseguir determinades imatges, que haguessin pogut il·lustrar alguns temes en concret, com la resta de l'edifici de l'ermita, l'ermitana i la seva família, l'aixovar de la *Mare de Déu de la Providència*, etc...

14) PRESSUPOST

CONCEPTE	PREU
★ Recerca i documentació 70 hores/15€	1050 €
★ Guió i storyboard Guió - 66hores/12€ Storyboard - 24 hores/10€	1032 €
★ Generació i tractament d'imatge i animació (vídeo, fotografia, dibuixos) Gravar vídeo i fer fotografies – 24h/10€ Pretractament imatges- 40h/12€	720 €
★ Generació i tractament d' àudio (diàleg, música, efectes especials) Gravació diàlegs – 40h/15€ Cerca efectes especials i música– 16h/10€	760€
★ Muntatge Preparar animacions – 48h/10€ Crear seqüències –72h/12€ Afegir àudio –16h/10€ Muntatge – 64h/15€	2464 €
TOTAL	6026 €

Taula 2 - pressupost

15) ANÀLISI DE MERCAT

Fent una recerca per la xarxa, en l'aspecte general, no he trobat cap producte com aquest.

Hi ha visites virtuals de [llocs](#) on s'ofereix visió fotogràfica 360º, sense àudio ni text. També he trobat documentals amb vídeo o [fotografies](#), que amb música o veu, mostren l'edifici o lloc sobre el que fan la visita virtual.

Però una visita on un dels personatges és animat i ens fa de guia turístic, no he trobat res semblant.

Molt probablement és el primer audiovisual que es fa de l'ermita de Mig Camí i les estrelletes.

Com ja s'ha comentat anteriorment en l'apartat 4, els principals afectats en el producte audiovisual són el Bisbat i Turisme i secundàriament el Bar de l'Ermita.

El problema és que els dos primers ja tenen els seus proveïdors publicitaris, als que acostumen a ser fidels. Normalment acudeixen a proveïdors locals, afins a les seves creences religioses o polítiques i si no ho encarreguen a professionals de fora.

Qui actualment porta el bar de l'ermita, ja que aquest surt a subhasta, són professionals de la fotografia i vídeo, els quals regenten un negoci local de fotografia. També m'han demanat de no ser inclosos en el projecte, diferenciant l'ermita del bar que hi ha annex a aquesta.

16) MÀRQUETING I VENDES

Per a promocionar el projecte i donar peu a aconseguir-ne de nous, es difondrà per correu electrònic, incloent a les entitats afectades.

També s'estudiarà de presentar-lo a algun concurs de vídeo o animació locals, com el Concurs de curtmetratges de Campredó o d'altres amb més abast

Aquest projecte pot ser un bon exemple del que es podria fer amb altres edificis o llocs i fins i tot se'n podria fer una sèrie.

17) CONCLUSIONS

Aquest ha estat el projecte audiovisual més ambiciós que he fet mai i donat que no tenia experiència prèvia abans dels estudis, podria donar-me per satisfeta. Però un cop acabat el producte i visualitzat, són molts els defectes que hi trobo, uns per manca d'experiència i d'altres pels recursos.

Ha estat difícil obtindre imatges de qualitat. Les imatges antigues pertanyen a publicacions de revistes antigues publicades a la xarxa i la qualitat és pèssima, però han estat necessàries per a la documentació.

Les imatges de l'interior de l'ermita també comporten dificultat, ja que, com he comentat en un altre apartat, hi ha zones amb poca llum, com les capelletes laterals. S'han fet fotos en diferents dies i això també ha estat un handicap, perquè les condicions lumíniques han variat, així com el mantell de la Mare de Déu i d'altres elements d'ornamentació. Això m'ha limitat a l'hora de poder triar les fotografies per a evitar trencar el *ràcord*.

Malgrat disposar d'informació per a l'argument del treball, he hagut de complementar-lo amb la descripció de les figures i simbologia de l'interior de l'ermita, per tal de poder contextualitzar-la. Aquesta informació no ha estat extreta de cap publicació d'altres, la recerca ha estat pròpia, amb un exhaustiu anàlisi visual dels símbols que hi ha a l'ermita i cercant el seu significat a la xarxa o a la biblioteca.

També ha estat un repte la creació del personatge principal, l'*escolanet*, el qual, malgrat la poca expressivitat, en un principi volia animar-lo més, però donat el temps limitat, he hagut de prescindir-ne, crec que he aconseguit donar-li un caràcter innocent que és el que pretenia.

M'ha sabut molt greu haver d'eliminar seqüències, volia parlar de la relació de la família Cabrera amb l'ermita, Félix Cabrera el primer capellà de l'ermita i el general Ramón Cabrera "*El tigre del Maestrat*", personatge que m'ha fascinat conèixer la seva història. Però incloure-ho hagués comportat parlar de política i del *carlisme*. L'ermita, al fons, és un símbol de l'essència *tradicionalista* i el caciquisme més pur que va imperar a Tortosa durant dècades i tot plegat hagués necessitat molt tacte per poder-ho incloure en el guió. Aquest ha estat el motiu perquè he omès el detall de l'altar, amb la inscripció llatina, segons la qual rubrica la donació de Joaquim Bau, polític *tradicionalista* que va exercir en les èpoques de dictadura de Primo de Rivera i del general Franco.

Un altre tema que he hagut d'eliminar ha estat la relació que alguns atribueixen a la *Mare de Déu de la Providència* de Tortosa i la de Puerto Rico

El personatge important que no he inclòs és l'ermitana, però l'hermetisme a facilitar-me la tasca d'incloure imatges de l'espai de la cafeteria i la resta de l'edifici annex a l'ermita per part dels qui en aquest moment la regenten, m'ha impedit poder documentar-ho visualment

Malauradament, també he omès parlar de *Potra de Pino*, un lloc en el camí de pujada a l'ermita on la gent tirava una pedra quan passava pel davant. Aquest lloc també té una llegenda, segons la qual, un home que es deia *Pino* va matar un animal a pedrades, que varia segons les versions, en unes és un llop, en altres una serp amb ales de dimoni o també pot ser una rabosa amb la cua estelada. Aquest animal va ser enterrat sota les pedres que *Pino* li va tirar i el motiu que la gent tirava les pedres era per a que no pogués sortir i per tindre'n a prop en el cas que en sortís un altre.

Admeto que m'ha entusiasmat l'etapa de documentació i la realització de la composició digital, ha estat l'eina per a materialitzar la recerca. En la qual, ha estat molt útil la sincronització que hi ha entre el programari d'*Adobe*.

annex I

Les fotografies i vídeos amb color de l'interior i exterior de l'ermita són pròpies

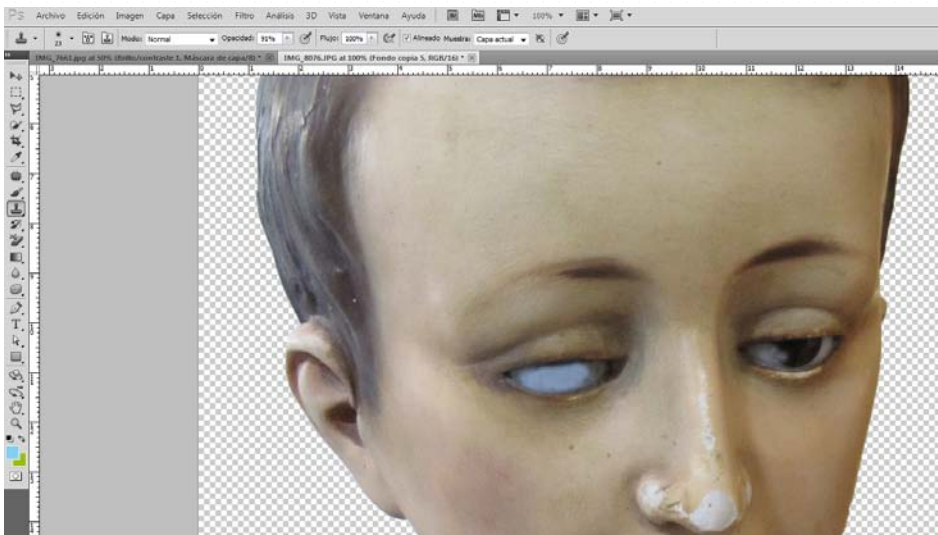
Les fotografies amb blanc i negre pertanyen a arxius familiars, a la revista *Estampa*, a postals antigues de la Fototípia Thomas i d'Àngel Toldrà i Viazo, i a gravats antics, lliures de drets.

annex 2

Creació de les parpelles

Eliminació de les ninetes amb el tampó de clonar

Panell d'una composició de l'escolanet a After Effects

annex 3

La tipografia dels títols és *Air Conditioner*

El títol principal s'ha modificat amb *Photoshop* i se li han afegit filtres per a donar l'aspecte de núvol

annex 4

bibliografia:

Arasa Tuliesa, Álvaro (2012) "Estrelletes" de Mig Camí. Ed. Grup de Recerca Científica "Terres de l'Ebre"

Arasa Tuliesa, Álvaro (2011) *Roques del Port*. Ed. Grup de Recerca Científica "Terres de l'Ebre"

Bayarri Bertomeu, Enric (1934) *Historia de Tortosa y su comarca*. 8 volums

Certamen literari de Tortosa (1928) volums I i II. Heraldo de Tortosa

Manyà, Joan Baptista (1954) *Meditaciones Marianas en las Ergástulas del S.I.M.* Ed. Balmes

Miravall Dolç, Ramon (1976) *Tortosa, ciutat de castells i llegendes*. Ed. L'Estel Dertosa

Miravall Dolç, Ramon (1991) *Mites i cultes a Dertusa*. Cooperativa Gràfica Dertosense

Moreira Ramos, Joan (1934) *Del folklore tortosí*. Imp. Querol

O'Callaghan, Ramon (1910) *Los conventos de Tortosa y las ermitas de su término*. Imp. Salvador Isuar

Queralt Tomàs, M. Carme (2000) *Religiositat i devoció popular – Els exvots de Mig Camí. Nous col·loquis IV*

Vergés Paulí, Ramon (1909) *Espurnes de la llar I*. Imp. Querol

Vergés Paulí, Ramon *Espurnes de la llar II, III i IV*. Coop. Gràfica Dertosense

Vergés Paulí, Ramon (1910) *Monografia compendiada – Ermita Mare de Déu de la Providència*. Imp. Querol

Vidal Franquet, Jacobo (2007) *Les muralles medievals de Tortosa*. Coop. Gràfica Dertosense

Vila, Marc Aureli (1986) *Tortosa al segle XIII, vida i costums dels tortosins*. Ed. El llamp

Pregaries i senderes. *Ermites del Bisbat de Tortosa* (2011) Ed. Bisbat de Tortosa. Imp. Gràfiques Castellà

Programes de Festes del Rastre, anys 1984, 1988, 2001, 2007 i 2008

webgrafia

Astudillo, Heracli: <http://folklore-fosiles-ibericos.blogspot.com.es/>

Astudillo, Heracli. article *Revista d'Etnologia de Catalunya* núm 39:

http://cultura.gencat.cat/web/content/cultura_popular_nova_web/07_publicacions_nou/estatics_i_documents/sd_rec_39.pdf#page=168

Mapa geològic de Catalunya: http://www.igc.cat/web/ca/mapageol_atles_historiageologica.html

Medicina del cristianisme: <http://www.cardenashistoriamedicina.net/capitulos/es-cap6.htm>

Ramon Cabrera i Mig Camí:

<http://books.google.es/books?id=rbDSAgAAQBAJ&pg=PA135&lpq=PA135&dq=ramon+cabrera+ermita+mig+camí&source=bl&ots=JPwMqksEUD&sig=OF3qB9jvQ78ouJKUdu2VZsEi0Oo&hl=es&sa=X&ei=jjEkVlaWN8-f7qbqIIDIAQ&ved=0CDAQ6AEwAg#v=onepage&q=ramon%20cabrera%20ermita%20mig%20cami&f=false>

Tortosa antiga, blog <http://tortosaantiga.blogspot.com.es/2011/04/ermita-de-mig-cami.html>

Blog d'Antoni Gimeno, els exvots

<http://tionia1.pangea.org/Exvot/Santuaris/Mig%20Cami/MigCami.htm>

Entrevista Vicent Ruiz: https://www.youtube.com/watch?v=7xv_Ap7VOEg

tutorials

Animació facial *After Effects*: <https://www.youtube.com/watch?v=6kxF398eDBk>

Sincronització boca *After Effects* : <https://www.youtube.com/watch?v=zPlrjLQN99Y>

Fer parlar fotografies :

<https://www.youtube.com/watch?v=7dBqWA1dkJc&index=64&list=PL6EEE40A7FFCF4077>

Pluja partícules : https://www.youtube.com/watch?v=zdu1nCHd_p0

<https://www.youtube.com/watch?v=B4GDjACNp-M>

